

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/159/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205886
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819205886.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s. so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 zastúpená Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36 715 352 proti žalovanej: J. Y., B.. XX. XX. XXXX, O. X. Č. XXX o zaplatenie 2.102,80 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.234,45 EUR spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.234,45 EUR od 30.01.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 15,- EUR mesačne, ktoré sú splatné vždy do konca toho ktorého mesiaca, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku do úplného uhradenia celej dlžnej sumy pod následkami straty výhody splátok pri omeškaní sa s niektorou zo splátok.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom I. inštancie v samostatnom uznesení.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu 2.102,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30.01.2017 do zaplatenia. Podanie návrhu odôvodnil tým, že Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 je právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s. - uvedené vo výpise z OR OS Bratislava I, Oddiel: Sa, Vložka číslo 341/B. V zmysle projektu rozdelenia zlúčením, spoločnosť VÚB a.s. ako právny nástupca pokračuje v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorým sa rozumejú všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem TRIANGEL - splátkového predaja a leasingu QCar. Žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 14.04.2015 zmluvu o pôžičke č. 6201118 / 0056849954 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 2200 Eur („schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 64,37 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3862,2 Eur. Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 965,55 Eur. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Podľa § 565 Občianskeho zákonníka uvádza: „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr

do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 26.11.2016 - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.01.2017 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 24.01.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujú na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn.: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 2102,8 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde je obvyklá doba na doručenie najviac 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom prehľade splátok a úhrad v stĺpci „pokuta“ v sume 249,21 Eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 3068,35 Eur /označené v prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatení: Počet splátok výška splátky suma splátok (počet*výška) suma po zosplatení spolu istina (Eur) 20 64,37 1287,4 1780,95 = 3068,35. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 965,55 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „úhrada“. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 0 Eur / označené na konci výpisu ako stĺpec „MP3“/. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú príslušenstvom pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením t.j. v predmetnej veci sú týmito nákladmi náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Na základe vyššie uvedeného, celkovú výšku dlžnej sumy Žalovaného ku dňu podania návrhu tvorí: istina + náklady na vymáhanie - prijaté úhrady = žalovaná suma 3068,35 Eur + 0 Eur - 965,55 Eur = 2102,8 eur zostatok pohľadávky evidovaný v prehľade splátok a úhrad /stĺpec „zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 249,21 Eur /stĺpec „pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje: zostatok - pokuta = žalovaná suma 2352,01 Eur - 249,21 Eur = 2102,8 Eur.

2. Žalovaná so žalobou súhlasila, požiadala o možnosť uhradiť dlh v splátkach.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to notárskou zápisnicou č. N3283/2017, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 14.04.2015, prehľadom splátok, upomienkou zo dňa 26.11.2016 s doručenkou, oznámením o zosplatení úveru z 24.01.2017, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovanej vrátane príloh, prehľadom úrokových sadzieb a výsluchom žalovanej.

4. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. V danej právnej veci súd zistil, že pôvodný veriteľ, pôvodný žalobca spoločnosť so žalovanou ako klientkou uzavreli dňa 14.04.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Predmetom bol spotrebiteľský úver. V zmysle zmluvy jej predmetom bolo poskytnutie úveru v sume 2200 eur. Žalovaná sa zaviazala tento úver splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 64,37 eur mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 27,88%, RPMN bola 27,88% a priemerná hodnota RPMN bola 18,34%. Splatnosť jednotlivých splátok uvedená nebola.

6. Z prehľadu splátok a vyjadrenia žalobcu vyplýva, že žalovaná úver vyčerpala a vrátila sumu 965,55 eur.

7. Z listu zo dňa 24.01.2017 vyplýva, že pôvodný veriteľ vyzval žalovanú na úhradu všetkých splátok, vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru.

8. Z výpovede žalovanej vyplýva, že zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru na sumu 2.200 eur s pôvodným veriteľom podpísala. Na otázku, či obdržala finančné prostriedky, uviedla, že áno. Na otázku, či vie uviesť, koľko uhradila, uviedla, že okolo 1.000,- eur. Na otázku súdu, či to zodpovedá sume - výške úhrad, ktorú uviedol žalobca v žalobe - 965,55 eur, čo vyplýva z výpisu, žalovaná uviedla, že môže to byť takáto suma. Na otázku súdu, či chce niečo uviesť k veci, uviedla, že nie, všetko uviedla. Uviedla, že splátky môže uhradiť vo výške 10 eur. Na otázku súdu, aby ozrejmila svoje osobné, majetkové, zárobkové pomery, uviedla, že jej čistý príjem je 450 eur. Na otázku súdu, či sú to nemocenské dávky, uviedla, že nie. V súčasnosti už opäť pracuje. Je to jej príjem. Ide o čistý príjem. 120 eur platí SIPO, 100 eur dávajú na lieky s manželom. 50-60 eur ide na štúdium dcéry na vysokej škole. Zvyšok, čo ostáva, ide na stravu. Majú jedno nezaopatrené dieťa. Na otázku, či ide o dcéru, ktorá študuje na vysokej škole o ktorej uvádzala, uviedla, že áno. Uviedla, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti, ani motorových vozidiel. Bývajú u dcéry, dcéra vlastní dom. Manžel poberá 140 eur dôchodok. Poukázala na to, že úroky sú dosť vysoké. Bola v núdzi. Peniaze potrebovala, preto si úver vzala. Keď to však čítala, tak tie úroky ju zarazili.

9. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

10. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

12. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1,2 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa ust. § 53 ods. 2,3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

15. Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

16. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

20. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

23. Súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

24. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

25. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

26. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že právny predchodca žalobcu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 2200 eur a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver žalobcovi splatiť v 60 splátkach vo výške 64,37 eur mesačne, pri úrokovej sadzbe 27,88 %. Úver bol predčasne zosplatený listom zo dňa 24.01.2017, čo bolo žalovanému oznámené.

27. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradila finančné prostriedky vo výške 965,55 eur.

28. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súd považoval celý úver za bezúročný a zmluvu v časti dohody o úrokoch vyhodnotil za neplatnú.

29. Podľa obsahu zmluvy medzi stranami sporu bol dohodnutý úrok 27,88% ročne. Čo sa týka výšky úrokovej sadzby uvedenej a dohodnutej v zmluve na výške 27,88%. Súd zisťoval výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 10% ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje viac ako dvojnásobok výšky úrokovej sadzby skoro trojnásobok za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase teda v čase uzavretia zmluvy. Preto je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle cit. zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie.

30. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy

(rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

31. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014-65. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

32. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 27,88%, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 10%. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.⁶² „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013-63. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tiesne spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“⁶⁴. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností

33. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 27,88% za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka. Žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi len výšku istiny úveru.

34. Keďže úver bol vo výške 2200 eur a považoval ho za bezúročný z vyššie uvedených dôvodov a úhrady boli v sume 965,55 eur, žalovaná je žalobcovi dlžná na istine len sumu 1234,45 eur. Preto súd považoval žalobu, čo do istiny za dôvodnú len v časti 1234,45 eur a preto žalobe v tejto časti istiny vyhovel ako dôvodnej a zvyšok ako nedôvodný zamietol.

35. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na účastníkovi konania. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

36. Žalobca požadoval v konaní aj úroky z omeškania zo sumy 2102,8 eur od 30.01.2017. Keďže v konaní bolo preukázané, že žalovaná dlh neuhradila včas, dostala sa do omeškania odo dňa nasledujúceho po dni zosplatenia dlhu v zmysle listu zo dňa 24.01.2017. Ku dňu 30.01.2017 bola v omeškani a preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania, no len zo sumy istiny, ktorú považoval za dôvodnú a zvyšok nároku na úroky z omeškania ako nedôvodný zamietol. Ak nie je dôvodná istina, nie je dôvodný ani úrok z omeškania z nej.

37. Zároveň súd na žiadosť žalovanej po prehodnotení jej osobných, majetkových a zárobkových pomerov povolil jej uhradiť dlh v primeraných splátkach, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

38. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Súd žalobu čiastočne zamietol a čiastočne jej vyhovel. Po prepočte bol úspešnejší žalobca a preto má nárok na náhradu trov konania v pomere svojho úspechu t.j. 18% (59%-41%). O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.